

UPUTSTVO SA SMERNICAMA ZA PRIMENU/REPLIKACIJU PROGRAMA LETNJE PRAKSE ZA UČENIKE SREDNJIH STRUČNIH ŠKOLA

Razvojni biznis centar Kragujevac
Nikole Pasica 7/II-9, Kragujevac
+381 34 206 853; +381 34 206 854
info@rbcentar.org
www.rbcentar.org

Swiss Labour Assistance SLA
Kancelarija u Srbiji

2016. oktobar

I Uvod

Program letnje prakse, koji prikazujemo, pilotiran je u okviru projekta "Prave veštine po meri poslodavaca 2", koji je realizovan u Kragujevcu, od strane Razvojnog biznis centra Kragujevac, u partnerstvu sa: Politehničkom školom Kragujevac, Drugom tehničkom i Prvom tehničkom školom. Saradnici na projektu bile su lokalne kompanije iz tri sektora privrede: metalo-prerađivački, drvo-prerađivački i sektor informaciono-komunikacionih tehnologija. Projekat je deo programa "Dostojanstven rad", švajcarske organizacije Solidar Suisse SLA/ Swiss Labor Assistance, koja je obezbedila i sredstva za realizaciju.

II Opis problema na koji model direktno odgovara

Jedan od gorućih problema našeg društva je visoka nezaposlenost mlađih ljudi. Prema podacima Ankete o radnoj snazi, u III kvartalu 2015 godine, stopa nezaposlenosti mlađih uzrasta 15 do 24 godine starosti iznosila je 38.8%, što je preko dva puta više u odnosu na opštu stopu nezaposlenosti, koja je iznosila 17.3% u istom kvartalu. Drugi zabrinjavajući podatak, koji takođe doprinosi opštoj slici stanja mlađih na tržištu rada, jeste stopa neaktivnosti, koja je u III kvartalu 2015, u populaciji mlađih uzrasta 15 do 24 godine bila dvostruko veća u odnosu na opštu populaciju – 70.1% u odnosu na 35.7%.

Jedan od ključnih uzroka gore opisanog problema jeste neusklađenost kompetencija, znanja i veština mlađih sa potrebama tržišta rada, odnosno poslodavaca. Drugi važan uzrok jeste nedostatak praktičnog radnog iskustva mlađih nezaposlenih. Oba ova uzorka su tesno povezana i značajnoj meri opterećuju proces tranzicije od obrazovanja ka zapošljavanju. Po završetku sistema formalnog obrazovanja prosečna mlada osoba dolazi na tržište rada najčešće bez ikakvih iskustava iz realnog radnog okruženja i sa nedovoljno razvijenim praktičnim znanjima i veštinama, koje poslodavci traže. Privreda se ubrazno razvija, tehnologije se unapređuju i menjuju gotovo na dnevnom nivou, a sistem formalnog obrazovanja na na način na koji je sada uređen, nije u stanju da prati tako skokovite promene na strani privrede. Istovremeno praksa i praktično učenje nedovoljno su zastupljeni u školskim planovima i programima, često se završavaju u školskim radionicama, bez prilika za kontakt sa stvarnim svetom rada i pravim poslodavcima. Otuda se najčešće dešava da prosečna mlada osoba po završetku školovanja dolazi na tržište rada nespremna za ono što od kandidata za posao očekuju i traže poslodavci. Kompetencije, znanja i veštine prosečne mlađe osobe najčešće ne odgovaraju ili ne odgovaraju u dovoljnoj meri, aktuelnim potrebama poslodavaca. Otuda se poslodavci u pojednim sektorima naročito (metalo-prerađivačka industrija, IKT, drvna industrija) suočavaju sa ozbiljnim izazovom pronalaženja odgovarajućih kadrova, pa su neka radna mesta često nepotpunjena, što negativno utiče na ukupan rast i razvoj kompanija, odnosno sektora privrede u celini.

Način da se na opisanu situaciju odgovori delotvorno, i da se postojeći ishodi srednjeg obrazovanja, pre svega srednjeg stručnog obrazovanja, približe zahtevima poslodavaca, jeste obogaćivanje postojećih programa, fakultativnim programima letnje prakse za učenike i maturante u kompanijama.

III Ciljne grupe koje model targetira

Direktni korisnici programa: učenici i maturanti srednjih stručnih škola, motivisani za sticanje praktičnih znanja i iskustava kroz program letnje prakse u kompanijama.

Indirektni korisnici programa: a) poslodavci, koji su iskažu interesovanje za učeće u programu i b) srednje stručne škole zainteresovane da sprovode programe letnje prakse.

IV Uticaj programa na ciljne grupe

Program letnje prakse omogućuje učenicima srednjih stručnih škola da steknu određena praktična iskustva iz sveta rada, u sektorima privrede i oblastima rada za koje se školju. Program je posebno interesantan za školske profile IV stepena stručnosti, jer ti profili prema redovnim planovima i programima imaju priliku za sticanje praktičnih znanja i veština, samo kroz dvonedeljnju blok nastavu, na kraju završne godine školovanja, koja se često odvija u radionicama i kabinetima škole, pa se dešava da neki učenici tokom školovanja uopšte ne dođu u kontakt sa poslodavcima i realnim poslovnim okruženjem. Otuda program letnje prakse pruža priliku učenicima da tokom raspusta stiču praktična znanja i veštine, da stupe u kontakt sa potencijalnim poslodavcima, te da tokom raspusta zarade određeni džeparac, ukoliko poslodavac odluči da ih simbolično nagradi za obavljanje letnje prakse. Poslodavci nisu u obavezi da obezbede bilo kakvu nagradu učenicima, već je stvar njihovog izbora da li će to učiniti.

Poslodavcima letnja praksa omogućuje da upoznaju potencijalne kandidate za posao, da procene njihove kompetencije, kapacitete i motivaciju za rad i napredovanje. Kroz program letnje prakse, na ovaj način, poslodavci mogu regrutovati buduće zaposlene. Istovremeno uključivanjem u program letnje prakse, poslodavci pokazuju svoju društvenu odgovornost prema zajednici, jer omogućuju mladim ljudima da u realnom poslovnom okruženju unapređuju svoje znanje i kompetencije.

Konačno srednje stručne škole pilotiranjem i sprovođenjem programa letnje prakse unapređuju svoju reputaciju u zajednici, kao obrazovne institucije, koje omogućuju svojim učenicima direktnе kontakte sa svetom rada i poslodavcima. Dalje, uvođenjem programa letnje prakse, srednje stručne škole uspotavljaju i unapređuju saradnju sa socijalnim partnerima i na taj način se pripremaju za uvođenje dualnog obrazovanja.

V Opis modela

Va Preduslovi za primenu modela

Ključni preduslov za primenu modela je postojanje poslodavaca, odnosno razvijena privreda u lokalnoj zajednici i otvorenost poslodavaca za saradnju sa školama. Generalni je zaključak dosadašnjeg iskustva sa privrednicima da na strani privrede postoji interesovanje i spremnost za saradnju, posebno u onim granama industrije u kojima se poslodavci suočavaju sa problemima u pronalaženju radne snage sa odgovarajućim znanjima, veštinama i kompetencijama. Istraživanje sprovedeno u Kragujevcu 2016. godine, u tri privredna sektora (drvna industrija, informacione tehnologije i metalo-prerađivački sektor) pokazuje da su poslodavci u najvećem procentu slučajeva zainteresovani za prijem učenika/ mladih na praksu, i da prepoznaju u ovakvim programima priliku za regrutaciju potencijalnih radnika.

Drugi važan preduslov je da u lokalnoj zajednici postoje škole koje školju potrebne profile zanimanja, odnosno da postoje učenici, koji mogu biti uključeni u programe letnje prakse.

Vb Ciljevi

Svrha programa letnje prakse je unapređenje praktičnih znanja i veština učenika srednjih škola, u skladu sa potrebama poslodavaca i tržišta rada, a sa krajnjim ciljem povećanja zapošljivosti i konkurentnosti mladih na tržištu rada, po završetku školovanja.

Vc Koraci u primeni modela (aktivnosti) – šta treba da se radi, šta treba da bude ishod svake aktivnosti, ko je odgovoran za koju aktivnost i vremenski okvir realizacije

Koraci u primeni modela	Očekivani ishod svakog koraka	Ko je odgovoran*	Vremenski okvir realizacije
1. Mapiranje firmi iz izabranih sektora privrede zainteresovanih za program letnje prakse	Identifikovane firme koje su izrazile spremnost za prijem učenika na letnju praksu. Formirana lista kontakt osoba zaduženih ispred firmi za program, sa kontakt telefonima i email-ovima	Srednja škola uz podršku partnera iz CSO sektora	April
2. Uvodni sastanak sa firmama	Sa firmama dogovoren postupak i tok realizacije programa letnje prakse sa okvirnim vremenskim rokovima i dogovoreno koliko učenika svaka firma može primiti na praksu.	Srednja škola	Maj
3. Javni poziv za učenike škole	Pripremljen i raspisan javni poziv za učenike srednje škole, sa izabranih smerova. Pripremljeni: tekst javnog poziva, smernice za prijavljivanje i prijava za učenike, forma saglasnosti za roditelje. Javni poziv objavljen na sajtu škole, Facebook strani škole i oglasnoj tabli. Nakon zatvaranja javnog poziva, prijave učenika izbodovane i napravljana rang lista kandidata. Rang lista kandidata objavljena na oglasnoj tabli, Facebook strani škole i web sajtu škole.	Srednja škola	Maj-Jun
4. Sastanak sa firmama	Izvršen razmeštaj učenika po firmama i dogovoreno potpisivanje pojedinačnih ugovora o realizaciji stručne prakse između škole, davaoca prakse i učenika. Dogovoren datum početka letnje prakse. Dostavljeni firmama spiskovi učenika, koji će kod njih biti na praksi, sa kontakt telefonima.	Srednja škola	Jun

5. Priprema i realizacija programa letnje prakse	Pripremljeni ugovori o realizaciji letnje prakse za svakog učenika. Firme odredile mentore učenicima. Mentorji pripremili plan i program rada sa učenicima tokom boravka u firmi. Sproveden program letnje prakse za učenike po firmama, u trajanju od najmanje 2 radne nedelje, a po potrebi i duže, u skladu sa mogućnostima firmi i zainteresovanosti samih učenika. Mentorji iz škole pripremili izveštaj o realizaciji programa letnje prakse.	Firme uključene u program i srednja škola	Jul-Avgust
6. Monitoring i evaluacija programa letnje prakse	Nastavnici-mentorji iz škola pratili implementaciju programa letnje prakse u firmama. Izvršili najmanje po jednu posetu firmama u toku realizacije programa. Mentorji održavali redovan kontakt sa učenicima, kako bi propratili da li je sve u redu, da li učenicima treba neka podrška. Po završetku programa, održani odvojeni konsultativni sastanci sa učenicima i predstavnicima privrede, radi dobijanja celovite povratne informacije o toku letnje prakse, dobrim stranama i poljima za unapredjenje. Učenici popunili evaluacione formulare. Formulari obrađeni i sačinjen izveštaj o evaluaciji. Mentorji-nastavnici na osnovu svih prikupljenih informacija pripremili izveštaj mentora-nastavnika.	Srednja škola	Jul-Avgust-Septembar

***Napomena:** Na osnovu iskustva iz pilotiranja programa letnje prakse u Kragujevcu, preporuka je da se prva implementacija programa, odnosno pilotiranje, sprovodi u partnerstvu sa nekim lokalnim akterom – organizacijom/udruženjem sa resursima, kapacitetima i iskustvom u radu sa poslodavcima. Već u drugoj godini implementacije, škola može samostalno replicirati program.

VI Potrebni resursi za implementaciju modela

Potrebni resursi	Obrazloženje potrebe-uloga
Ljudski resursi	
Nastavnik-mentor	Komunikacija sa učenicima, komunikacija sa firmama, realizacija javnog poziva i praćenje učenika na praksi, evaluacija i monitoring
Prateće službe škole – sekretar, računovodstvo, pravna služba,...	Asistencija oko pripreme ugovora o realizaciji letnje prakse
Ostali resursi	
Jedna prostorija	Za održavanje sastanaka sa firmama/učenicima
Školski: Web sajt, facebook strana, oglasna tabla	Za potrebe objavljivanja javnog poziva za učenike
Kancelarijski materijal – papir A4 za kopiranje	Za potrebe štampanja prijava za učenike, javnog poziva, ugovora za učenike
Osveženje	Za sastanke
Internet, telefon	Za potrebe komunikacije sa svim učesnicima procesa

VII Zapažanja, izazovi, preporuke

- Obezbediti transparentnost procesa – objavljivanje na nivou škole javnog poziva sa smernicama za prijavljivanje, objavljivanje liste izabranih učenika sa rasporedom po firmama.
- Ukoliko je broj mesta u firmama ograničen, neophodno je izvršiti bodovanje prijava, kako bi se sačinila rang lista, prema kojoj će se izvršiti izbor učenika za letnju praksu. To dalje znači da je potrebno ustanoviti način bodovanja svih stavki iz prijave.
- Jako je važno praćenje učenika tokom letnje prakse od strane nastavnika-mentora. Praćenje je značajno sa jedne strane iz perspektive učenika, da znaju da imaju kome da se obrate u slučaju potrebe, a sa druge, iz perspektive samih kompanija, kojima monitoring od strane nastavnika iz škole potvrđuje značaj same letnje prakse iz ugla škole i istovremeno im može biti značajna stručna podrška u unapređenju rada i odnosa sa učenicima.
- Osnaživati kompanije koje se uključe u program da u skladu sa mogućnostima pokušaju da obezbede barem simbolične nagrade za učenike, jer je to značajna stimulacija za učenike i potvrda da njihov rad ima smisla.
- Veoma je važno obezbediti saglasnost roditelja za maloletne učenike, u kom slučaju su i oni potpisnici ugovora o realizaciji letnje prakse.

- Ugovor o realizaciji letnje prakse (primer dat u Aneksu 5 uputstva) potpisuju obavezno: škola, učenik-praktikant, odnosno roditelj/staratelj ukoliko je učenik maloletan, poslodavac-davalac prakse. U slučaju da pored pomenutih aktera – škole i poslodavaca, postoji i organizacija nosilac projekta, poželjno je da i ona bude potpisnik ugovora.
- Minimalna dužina trajanja letnje prakse ne bi trebalo da bude kraća od 2 radne nedelje, a poželjno je ostaviti opciono da može biti i duža u zavisnosti od mogućnosti samih poslodavaca i zainteresovanosti učenika.
- Obezbediti osiguranje za učenike tokom boravka u firmama na praksi, u slučaju da već nisu osigurani.
- Potrebno je da firme uključene u program odrede mentore, koji će biti zaduženi za učenike na praksi. Poželjno je ohrabriti mentore da pripreme pisani plan letnje prakse za učenike, sa kojim će biti upoznat i sam učenik.

VIII Predlog održivosti modela iz ugla upravljanja i finansiranja

Model je samoodrživ u okviru škole kao institucije, sa postojećim resursima, kojima škola raspolaže. U prvoj fazi, odnosno fazi pilotiranja, preporučljivo je projektno organizovanje, kroz partnerstvo sa nekom od organizacija/udruženja u okruženju, koje imaju kapaciteta i resursa za uspostavljanje i građenje partnerskih odnosa sa privredom. Nakon pilotiranja programa, škole mogu, pilotirano iskustvo, dalje samostalno sprovoditi.

IX Aneksi

- Aneks 1: Primer teksta javnog poziva
- Aneks 2: Obrazac prijave za učenike
- Aneks 3: Obrazac izveštaja mentora-nastavnika
- Aneks 4: Obrazac evaluacionog formulara za učenike
- Aneks 5: Primer ugovora o realizaciji letnje prakse

ANEKS 1

Javni poziv za učenike/ce za učešće u programu letnje prakse

SMERNICE ZA PRIJAVLJIVANJE

Program se organizuje u okviru projekta „.....”, koji sprovodi
....., u partnerstvu sa, sredstvima obezbeđenim od strane ...
....., u okviru programa „.....”. Podršku realizaciji projekta
pruža

1. Ko se može prijaviti?

Ako si trenutno učenik/učenica Druge tehničke škole i obrazuješ se za jedno od sledećih zanimanja u svojoj školi:

- Stolar,
- Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera,

Motivisan/a si da unapređuješ svoje stručno znanje kroz praksu i želiš da upoznaš kako zaista funkcioniše posao za koji se školuješ, onda je ovo pravi program za tebe!

2. Šta dobijaš prijavom na konkurs?

- Priliku da najmanje 2 nedelje tokom letnjeg raspusta radiš u jednoj od renomiranih i uglednih firmi u gradu (Blažeks, Jelofina, Tara, Falko) i stičeš iskustvo i znanje u svojoj oblasti obrazovanja, ne samo u teoriji, već u direktnom susretu sa fabrikom, proizvodnjom, mašinama.
- Priliku da te poslodavci zapaze i pozovu da radiš za njih po završetku školovanja, ukoliko se pokažeš kao: odgovoran/na, motivisan/na, precizan/na, vredan/na, snalažljiv/a u rešavanju problema, saradljiv/a i dobar/ra član/ica tima, koji/a je spreman/na da uči i usavršava se.

3. Kako je program letnje prakse zamišljen?

- Program letnje prakse biće realizovan u periodu trajanja školskog raspusta, počev od završetka školske 2015/2016 godine.
- Dužina trajanja letnje prakse zavisi od tebe i same kompanije, a najmanje 2 radne nedelje. Ukoliko ti sam/a želiš da provedeš više vremena u firmi i firma ima mogućnosti za to, nema nikakvih prepreka da tvoja letnja praksa traje i duže.
- Ukoliko budeš izabran/a za učešće u programu, biće ti dodeljen mentor, profesor iz tvoje škole, koji će ti biti podrška tokom trajanja letnje prakse.
- Pored mentora iz škole, o tebi će tokom prakse prvenstveno brinuti i raditi sa tobom, izabrani predstavnici preduzeća, u kome ćeš obavljati praksu.
- Projektom je predviđeno da se u svakoj od tri škole izabere 6 učenika, ukupno 18, koji će tokom ove godine obavljati letnju praksu.

4. Kriterijumi za odabir učenika/učenica za program letnje prakse

- Uspeh u srednjoj i osnovnoj školi
- Uspeh iz stručnih predmeta u srednjoj školi
- Učešće na takmičenjima u srednjoj školi
- Učešće u drugim vanškolskim aktivnostima (obuke, radionice, seminari, hobiji, volontiranje, radno angažovanje)
- Znanje stranih jezika
- Motivisanost za učešće u programu letnje prakse.

5. Način izbora učesnika programa letnje prakse

Izbor kandidata koji ispunjavaju opšte uslove (redovan učenik/ca Druge tehničke škole, jednog od smerova iz tačke 1 ovog konkursa), a koji dostave uredno popunjenu i potpisano prijavu na zadatom obrascu, praćenu pismenom saglasnošću roditelja (za maloletne učenike), izvršiće se prema definisanim kriterijuma nabrojanim u tački 4 ovog konkursa, a na osnovu pregleda dostavljenih prijavnih formulara. U selekciji kandidata učestvuju odabrani predstavnik škole i predstavnik Razvojnog biznis centra Kragujevac, uz konsultacije sa preduzećima u programu.

6. Kako se možeš prijaviti?

Tvoja škola i Razvojni biznis centar raspisuju konkurs na koji se prijavljuješ dostavljanjem popunjene i potpisane prijave (formular za prijavljivanje), u roku predviđenom konkursom. Uz prijavu obavezno se dostavlja saglasnost roditelja za učešće u programu letnje prakse, za maloletne učenike. Saglasnost roditelja nije potrebna za punoletne učenike.

6a — Obavezna osnovna dokumentacija za prijavu:

- Prijavni formular (preuzima se u školi ili na sajtu www.rbcntar.org)

6b — Obavezna prateća dokumentacija za prijavu (za maloletne učenike):

- Pismena saglasnost roditelja

Tekst konkursa možeš preuzeti u svojoj školi ili na zvaničnom veb sajtu Razvojnog biznis centra Kragujevac www.rbcntar.org.

Sva eventualna pitanja možeš postaviti u svojoj školi ili putem email-a info@rbcntar.org ili putem telefona 034/206-853, u roku koji je predviđen konkursom.

6c — Odgovorni profesori – mentori u školama za sva pitanja i prijavljivanje su:

Škola Mentor

7. Rok za prijavljivanje: 30/05/2016 – 13/06/2016.

Rezultati konkursa biće objavljeni do kraja juna 2016. na oglasnoj tabli škole i na sajtu Razvojnog biznis centra Kragujevac www.rbcntar.org.

Prati nas i budi redovno informisan/a preko Fejsbuk strane

Srećno! Sa nestrpljenjem očekujemo tvoju prijavu!

ANEKS 2**P R I J A V A**
za letnju praksu

Opšti podaci o učeniku/ci		
Ime i prezime:		
Datum rođenja:		
Broj fiksnog telefona:		
Broj mobilnog telefona:		
E-mail adresa:		
Adresa stanovanja:	Ulica i br:	Grad:

Podaci o srednjem obrazovanju	
Naziv srednje škole koju pohađa:	
Smer:	
Razred u trenutku prijave:	
Godina upisa srednje škoel:	

Prosečna ocena tokom dosadašnjeg školovanja:	
Prosečna ocena iz svih stručnih predmeta do sada:	
Ponavljanje razreda u toku srednjeg obrazovanja:	DA NE Ako da, koji/a_____
Popravni ispiti u toku srednjeg obrazovanja:	DA NE Ako da, iz kog/kojih predmeta _____
Učešće na takmičenjima:	DA NE Ako da, iz kog/kojih predmeta si ostvario/la najveći uspeh i koji je bio nivo takmičenja _____ _____

Podaci o osnovnom obrazovanju	
Naziv završene osnovne škole:	
Prosečan uspeh u osnovnoj školi:	

Znanje stranih jezika	
Engleski	ne znam osnovni nivo srednji viši nivo
Drugi jezik _____	ne znam osnovni nivo srednji viši nivo

Ostale aktivnosti u poslednje 3 godine

Dodatne (vanškolske) obuke, seminari, radionice, kursevi:	DA NE Ako da, navedi koji i u čijoj organizaciji _____ _____ _____
Članstvo u klubovima, udruženjima	DA NE Ako da, navedi u kom klubu, udruženju _____ _____ _____
Hobi:	DA NE Ako da, navedi koji _____ _____
Volontiranje:	DA NE Ako da, navedi gde, kada i koliko dugo _____ _____ _____
Radno angažovanje	DA NE Ako da, navedi šta, gde, kada i koliko dugo _____ _____

A) Zašto želiš da se prijaviš za letnju praksu i
 B) Zašto je po tvom mišljenju važna letnja praksa za učenike?
(ukratko objasniti vlastitu motivaciju i vlastiti stav)

A)

B)

Letnja praksa – interesovanje kandidata

Željena dužina trajanja prakse:	2 nedelje 3 nedelje 4 nedelje duže od 4 nedelje
---------------------------------	--

Izjavljujem da su informacije iznete u prijavi istinite.

Uz prijavu dostavljam sledeću prateću dokumentaciju:

Saglasnost roditelja za učešće u programu letnje prakse (samo za maloletne učenike)

Datum i mesto:

Potpis:

ANEKS 3**ZBIRNI IZVEŠTAJ**
nastavnika-mentora o realizaciji letnje prakse

Ime i prezime mentora: _____

Škola: _____

Obrazovni profili obuhvaćeni letnjom praksom: _____

Period realizacije letnje prakse (od... do...): _____

Broj i pregled kompanija uključenih u realizaciju programa letnje prakse: _____

Broj učenika koji su završili program letnje prakse: _____

Pregled učenika u programu

R.br	Ime i prezime učenika	Obrazovni profil	Završena godina školovanja u trenutku realizacije prakse	Kompanija u kojoj je bio/bila na praksi

Broj učenika koji su odustali: _____

Pregled učenika koji su odustali

R.br	Ime i prezime učenika	Obrazovni profil	Završena godina školovanja u trenutku realizacije prakse	Kompanija u kojoj je bio/bila na praksi

(Postignuti rezultati i pozitivni efekti programa letnje prakse (šta vi prepoznajete kao efekte i rezultate, šta ste uočili iz razgovora sa učenicima i firmama; navesti takođe i konkretnе primere, npr: učenici koji će ostati da rade u firmi i preko leta i da zarade, ili učenici koji će dobiti ugovor o stipendiranju od strane firme,...nesto drugo...))

Prepreke i izazovi u realizaciji programa:_____

Druga zapažanja mentora:_____

Preporuke za dalju implementaciju:_____

Šta biste promenili, uradili drugačije u sledećem ciklusu realizacije programa letnje prakse

Datum i mesto

Potpis mentora

ANEKS 4**UPITNIK ZA PRAKTIKANTE – OCENA USPEŠNOSTI LETNJE PRAKSE U PREDUZEĆU**

1. Molimo vas da ocenite ocenom od 1 do 5 kvalitet sledećih aspekata programa letnje prakse u preduzeću (zaokružite ogovarajući broj: 5 najviše i 1 najniže)

	Sadržaj i radne teme obuhvaćene praksom	1	2	3	4	5
	Primenljivost stečenih znanja	1	2	3	4	5
	Vođenje i rad mentora, njegova stručnost, posvećenost	1	2	3	4	5
	Odnos ostalih zaposlenih u preduzeću prema vama	1	2	3	4	5
	Uticaj programa letnje prakse na unapređenje nivoa vašeg znanja pre prakse	1	2	3	4	5

2. Molimo vas ocenite sledeće tvrdnje (zaokružite odgovor, koji najbolje opisuje vaše mišljenje)

Praksa u preduzeću bila je...	Ispod mojih očekivanja	U okviru mojih očekivanja	Iznad mojih očekivanja
Podrška mentora/majstora je bila:	Nedovoljno izražena	Dobra	Veoma dobra
Demonstracija poslova je bila:	Nedovoljno jasna i neprecizna	Jasna i precizna u dobroj meri	Potpuno jasna i precizna
Definisanje ciljeva, zadataka i rokova je bilo:	Nedovoljno jasno i neprecizno	Jasno i precizno u dobroj meri	Potpuno jasno i precizno
Odnos ostalih zaposlenih prema vama je bio:	Indiferentan i nezainteresovan	Sa povremenim uključivanjem i malo pomoći	Susretljiv, prijateljski, podržavajući
Dužina trajanja prakse	Kratko	Dovoljno, koliko treba	Duže nego što treba

3. Šta vam se na praksi najviše svidelo/koristilo, a šta biste promenili - unapredili?

Najviše svidelo/koristilo: _____

Promenio/la bih - unapredio/la bih: _____

4. Druge primedbe i predlozi: _____

5. Letnju praksu bih preporučio/la drugim učenicima/ama:

DA

NE

MOŽDA

UGOVOR O REALIZACIJI LETNJE PRAKSE

Ugovorne strane:

1. Udruženje građana sa sedistem u, ul., koga zastupa Direktorka (dalje Nositelj projekta),
2. Poslodavac sa sedištem u Kragujevcu, ul., koga zastupa Direktor (dalje Pružalac prakse) i
3. Škola sa sedištem u, ul....., koju zastupa Direktor (dalje škola)
4. Učenik/ca iz, ul....., JMBG....., koga zastupa roditelj/staratelj, JMBG (dalje Praktikant).

Sporazumeli su se sledeće:

1. Opšti pojmovi

Priprema i realizacija pilot programa letnje prakse (u daljem tekstu praksa) u kompanijama se organizuje u okviru projekta „.....“ (u daljem tekstu projekat), koji sprovodi u partnerstvu sa, sredstvima obezbeđenim od strane (u daljem tekstu donator), kao deo programa Osnov za ovaj ugovor predstavljaju Ugovor br., potpisana dana, između donatora i nosioca projekta i Sporazum o partnerskoj realizaciji projekta, potpisana dana između nosioca projekta i škola.

Program letnje prakse je fakultativan i isključivo se organizuje na dobrovoljnoj osnovi sa učenicima-praktikantima, koji izraze interesovanje za ovim vidom aktivnosti. Program se realizuje kroz interni javni poziv, koji se raspisuje u okviru škole. Svrha programa je unapređenje praktičnih znanja i veština učenika, u skladu sa potrebama poslodavaca i tržišta rada, a sa krajnjim ciljem povećanja njihove zapošljivosti na tržištu rada, po završetku školovanja.

Praktikant se prima na praksu radi unapređenja praktičnih znanja, veština i stručnih kompetencija u okviru zanimanja za koje se školuje, kroz učenje i praksu u neposrednom radnom okruženju.

2. Podaci o ponuđenoj praksi

Pružalac prakse:

Sektor privrede:

Vrsta posla-pozicija na kojoj se obavlja praksa:

Ukupna dužina trajanja prakse:

Broj sati prakse nedeljno:

Datum početka prakse:

3. Mesto i način obavljanja prakse:

Praktikant obavlja praksu u prostorijama pružaoca prakse prema utvrđenom rasporedu.

Praktikant obavlja poslove određene ovim ugovorom, u skladu sa propisima, pravilima struke, te uputstvima stručnog mentora kod pružaoca usluge, odnosno u skladu sa planom prakse definisanim od strane pružaoca prakse.

Za vreme trajanja prakse, praktikant ima pravo na zaštitu na radu, u skladu sa zakonom.

4. Obaveze pružaoca prakse:

- Delegiranje stručne osobe-mentora, koji će biti zadužen za planiranje, realizaciju i praćenje praktikanta tokom prakse.
- Pružalac prakse obezbeđuje Praktikantu sredstva i opremu za rad kao i metodologiju rada, za vreme prakse u skladu sa svojom organizacijom poslovanja i pravilima struke.
- Primena propisanih mera zaštite na radu u skladu sa propisima i pravilima struke. U sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu učenika, pružalac prakse je obavezan da primenjuje sve opšte i posebne mere i propise o bezbednosti i zdravlju na radu, a naročito da primenjuje posebne mere o zaštiti omladine na radu, odnosno da ne raspoređuje učenike na poslove na kojima je zabranjen rad omladine prema važećim propisima.
- Komunikacija sa zaduženim nastavnikom-mentorom i omogućavanje njemu/njoj da neposrednim uvidom proveri izvršenje i kvalitet prakse.

5. Obaveze praktikanta/kinje-učenika/ce:

- Redovno pohađanje prakse, u dogovorenem vremenu i dogovorenim danima.
- Poštovanje propisanih pravila od strane poslodavca, te mera i propisa o sigurnosti, bezbednosti i zdravlju na radu, sa kojima je prethodno detaljno upoznat od strane pružaoca prakse.
- Poštovanje i ispunjavanje propisanih zadataka i obaveza od strane stručnog mentora, u skladu sa planom rada, definisanim od strane stručnog mentora.
- Poštovanje i uvažavanje ostalih zaposlenih kod pružaoca prakse, u skladu sa pravilima dobrog poslovnog ponašanja i profesionalne etike.
- Čuvanje imovine i poslovne tajne pružaoca prakse.

6. Obaveze škole:

- Delegiranje nastavnika-mentora ispred škole, koji je zadužen za komunikaciju sa pružaocima prakse i praćenje učenika na praksi.
- Priprema učenika za praksu i povezivanje sa pružaocima prakse, odnosno podrška u uspostavljanju prvog kontakta, od strane za to zaduženog nastavnika-mentora.
- Praćenje i nadgledanje toka realizacije prakse za sve učenike, koji su uključeni u praksu, od strane za to zaduženog nastavnika-mentora.
- Priprema izveštaja o realizaciji prakse za sve učenike uključene u praksu, prema formi usuglašenoj sa nosiocem projekta.

7. Obaveze nosioca projekta:

- Koordinacija i praćenje realizacije programa prakse generalno.
- Saradnja i komunikacija sa školom, nastavnicima-mentorima i pružaocima prakse.
- Izveštavanje ka donatoru o toku realizacije projekta i prakse.
- Evaluacija pilot programa letnje prakse, kroz razgovore sa svim učesnicima u procesu i priprema evaluacionog izveštaja, dostavljanje izveštaja školi i pružaocima prakse.

8. Odgovornost:

Ugovorne strane odgovaraju za štetu u skladu sa načelima Zakona o obligacionim odnosima.

9. Raskid Ugovora:

Prekid je moguć jednostranim otkazom bilo koje strane u pismenom obliku, uz obrazloženje razloga. U slučaju da Praktikant ne izvrši bilo koju od obaveza koje proizlaze iz Ugovora, i bez obzira na posledice koje predviđa primenjivo pravo, Pružalac prakse ima zakonsko pravo raskinuti ili otkazati Ugovor bez ikakve daljnje zakonske formalne radnje, ukoliko praktikant ne preduzima pozitivne korake u cilju sticanja znanja i radnih dužnosti iz ovog ugovora ili krši radnu disciplinu.

10. Evidencija, potvrda:

Praktikantu se izdaje potvrda/uverenje o obavljenoj stručnoj praksi, sa odgovarajućom preporukom stručnog mentora.

11. Završne odredbe:

Ovaj ugovor je sastavljen u četiri (4) istovetna primerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po jedan.

U Kragujevcu, dana _____ godine

Nosilac projekta

Škola – partner na projektu

Praktikant/roditelj/staratelj (u slučaju maloletnog lica)

Pružalac prakse